

ΚΕΙΜΕΝΑ

Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. **Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.**

.....

Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.

.....

Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: **ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.**

.....

Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse praedicabat. **Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est.** Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων με την έντονη γραφή.

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Τι γνωρίζετε για το έργο του Βεργιλίου;

Μονάδες 10

B2. Να συμπληρώσετε το κενό στις παρακάτω προτάσεις με ομόρριζα, απλά ή σύνθετα, των λέξεων με έντονη γραφή:

α) **reliquerunt**: Έριξε μια ματιά στον τραπεζικό του λογαριασμό για να δει το _____, αλλά τα χρήματα δεν ήταν αρκετά για τις αγορές που ήθελε να κάνει.

β) **impotentioresque**: Ο _____ της περιοχής έβγαλε έναν συγκινητικό λόγο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας.

γ) **natura**: Στη λογοτεχνία του 19ου αιώνα, ο _____ επικεντρώθηκε στην πιστή αναπαράσταση της πραγματικότητας, συχνά τονίζοντας τις αρνητικές πτυχές της ζωής και τη δύναμη των φυσικών και κοινωνικών νόμων πάνω στον άνθρωπο.

δ) **imperare**: Κατά τον 19ο αιώνα, ο _____ οδήγησε τις ευρωπαϊκές δυνάμεις σε ανταγωνισμό για τον έλεγχο αποικιών, κυρίως στην Αφρική και την Ασία.

ε) **instinctam**: Με το που άκουσε τον θόρυβο, το _____ του τον προειδοποίησε πως κάτι δεν πήγαινε καλά.

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

- **diu**: τους υπόλοιπους βαθμούς του επιρρήματος
- **absens**: την αφαιρετική πτώση του ίδιου γένους στον ίδιο αριθμό
- **civitati**: την αιτιατική πτώση του άλλου αριθμού
- **aurum (το δεύτερο)**: την κλητική πτώση του ίδιου αριθμού
- **multas**: τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς
- **rem publicam**: τη γενική του ίδιου αριθμού
- **ferociores**: τον ίδιο τύπο στον υπεθετικό βαθμό
- **bellorum civilium**: την αιτιατική του ενικού αριθμού
- **exitus**: τη γενική του ίδιου αριθμού

- **ea (το δεύτερο):** τον ίδιο τύπο στο αρσενικό γένος
- **se(cum):** τον ίδιο τύπο του πληθυντικού αριθμού στο α' πρόσωπο
- **utilia:** την αιτιατική του άλλου αριθμού στο ίδιο γένος
- **durius:** το επίρρημα στον θετικό βαθμό
- **eum locum:** τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό
- **ipse:** την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 15

Γ2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

- **fuera:** το απαρέμφατο του μέλλοντα
- **est factus:** το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
- **abeuntes:** το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστατικής του μέλλοντα
- **secutus est:** το απαρέμφατο του μέλλοντα
- **dedit:** το απαρέμφατο ενεστώτα της άλλης φωνής
- **intuendum:** το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού
- **reddit:** το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου
- **velit:** τον ίδιο τύπο στον παρατατικό
- **conloqui:** το β' ενικό πρόσωπο της προστατικής του ενεστώτα
- **fugit:** τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

Μονάδες 10

Γ2β. Στο απόσπασμα «**Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam**» να εντοπίσετε 5 γερούνδια (μονάδες 2,5). Στη συνέχεια, να σχηματίσετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα των τύπων αυτών στη φωνή που είναι (μονάδες 2,5).

Μονάδες 5

Μονάδες 15

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

appensum	: είναι	στο .....
Quam	: είναι	στο .....
natura	: είναι	στο .....
auxilio	: είναι	στο .....
sese	: είναι	στο .....

Μονάδες 10

Δ1β. «**quae utilia factu essent**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 1).

Μονάδες 3

Δ1γ. «**quibus interemptis aurum omne recepit**»: Να αναγνωρίσετε συντακτικά τη μετοχή **interemptis** (μονάδα 1) και να τη μετατρέψετε σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό σύνδεσμο **cum** (μονάδα 1).

Μονάδες 2

Μονάδες 15

Δ2α. «**quorum auxilio victoria parta sit.**» : Να δηλώσετε το μέσο με όλους τους δυνατούς τρόπους..

Μονάδες 3

Δ2β. « **quod imperandum militibus esset (ενν. Sertorio)**»: Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική με τη βοήθεια του **debeo** και του τελικού απαρεμφάτου (μονάδες 2). Στη συνέχεια να πείτε αν η σύνταξη που υπάρχει στο κείμενο είναι προσωπική ή απρόσωπη και γιατί (μονάδες 1).

Μονάδες 3

Δ2γ. «**Colendo et cogitando homines excellentes**»: Να γίνει γερουνδική έλξη και να αιτιολογήσετε αν είναι υποχρεωτική ή όχι.

Μονάδες 2

Δ2δ. **Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cerva sese monitum esse**

praedicabat : Στο παραπάνω απόσπασμα να αναγνωριστεί το είδος του υποθετικού λόγου και να μετατραπεί στο Αντίθετο προς την πραγματικότητα/ Απραγματοποίητο στην ίδια χρονική βαθμίδα που βρίσκεται.

Μονάδες 2

Δ2ε. i) *Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus;* : Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με ρήμα εξάρτησης

Scriptor narrat

ii) *a cerva sese monitum esse praedicabat:* Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

Μονάδες 5

Μονάδες 15

Σας ευχόμαστε επιτυχία!!!

νέο φροντιστήριο

57 ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΔΑΣΚΟΥΜΕ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

www.neo.edu.gr